

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

2. november 2009

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 1 af 9. oktober 2009 (L1 - § 7).

Spørgsmål:

Finansministeren bedes give sin vurdering af Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010

Svar:

Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010 er opdelt i to hovedelementer:

1. Konkrete initiativer i finanslovsforslaget for 2010
2. Vækstplan

Pkt. 1. Konkrete initiativer i Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010

Socialdemokraterne angiver merudgiftsforslag for 6,9 mia. kr. og finansieringsforslag for 7,2 mia. kr. i 2010, således at der ifølge Socialdemokraterne er en marginal forbedring af de offentlige finanser på 0,3 mia. kr. Finansministeriet skønner, at Socialdemokraternes konkrete initiativer i finanslovsforslaget for 2010 samlet set reducerer den offentlige saldo med omkring 3 mia. kr. i 2010, primært fordi finansieringsforslagene efter Finansministeriets vurdering tilvejebringer et mindre provenu end anslået af Socialdemokraterne.

De konkrete initiativer i Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010 skønnes at øge det reale offentlige forbrug med 0,6 pct. i 2010. Det skal navnlig ses i sammenhæng med en række merudgiftsforslag og, at det efter Finansministeriets vurdering ikke er muligt at gennemføre de reduktioner af det offentlige forbrug, som finansieringsforslagene lægger op til.

Aktivitetsvirkningen af de konkrete initiativer i Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010 skønnes til knap 0,2 pct. af BNP i lyset af den høje forbrugsvækst, og fordi udspillet ses at være underfinansieret. Med afsæt i Socialdemokraternes egen opgørelse skønnes aktivitetsvirkningen af udspillet at være neutral.

Socialdemokraternes merudgiftsinitiativer i finanslovsforslaget for 2010

Socialdemokraterne har angivet, at partiets forslag til finanslov for 2010 indebærer merudgifter for 6,9 mia. kr. i 2010, jf. s. 6 i Socialdemokraternes finanslovsforslag

I finanslovsforslaget indgår en række forslag vedrørende innovation, forskning, uddannelse og arbejdsmarkedstiltag, som Socialdemokraterne foreslår finansieret af globaliseringsmidler for samlet 1.950 mio. kr. Hertil kommer 250 mio. kr. til finansiering af folkeskoleinitiativer under velfærdsrettigheder. I vurderingen er det valgt at inddrage disse initiativer i oversigten over udgiftsforslagene, og udmøntningen af globaliseringsreserven indgår tilsvarende i finansieringsforslagene, jf. nedenfor. Det øger udgifterne med 2,2 mia. kr. til samlet set 9,1 mia. kr., jf. tabel 1. Finansministeriet vurderer, at udgiftsforslagene vil beløbe sig til mindst 10 mia. kr. i 2010.

Tabel 1. Merudgifter i Socialdemokraternes udspil til finanslov for 2010

Mio. kr.	S's udspil	FM's skøn
Udmøntning af globaliseringsreserven:	1.950	>2.160
- Innovationen i virksomheder skal øges	?	?
- Øget samarbejde om forskning	?	?
- Flere unge skal have en ungdomsuddannelse	?	>1.975
- De ledige skal have intensiv hjælp	?	185
Modgå kommunale besparelser - kompensation for demografi ¹⁾	1.000	1.000
Velfærdsrettigheder, herunder afbureaukratisering ²⁾	750	1.320-1.520
Sundhedsvæsenet og forebyggelse ¹⁾	1.600	1.600
Udsatte grupper (herunder nedslidte boligområder 0,1 mia. kr.)	800	800
Afskaffelse af starthjælp, kontanthjælpsloft og 450-timers regel	500	>510
Ophævelse af varighedsbegrænsning på sygedagpenge	300	>300
Miljøgenopretning ¹⁾	300	300
Grøn by pakke ¹⁾	100	100
Udviklingsbistand	1.000	1.000
Initiativer på øvrige områder ¹⁾	500	500
Øget ligning og kontrol i SKAT ¹⁾	300	300
Merudgiftsforslag i alt	9.100	Mindst 10.000

¹⁾ Det har ikke været muligt at lave en præcis provenuvurdering, hvorfor Socialdemokraternes angivelser er lagt til grund.

²⁾ For afbureaukratisering har det ikke været muligt at lave en præcis provenuvurdering, hvorfor Socialdemokraternes angivelser er lagt til grund.

Forskellen i vurderingen af merudgifterne kan navnlig henføres til følgende:

- Udmøntning af globaliseringsreserven – herunder Flere unge skal have en ungdomsuddannelse. Socialdemokraterne foreslår fire initiativer, herunder: 13-års uddannelse på ordentlige uddannelser, forebyggelse af frafald i folkeskolen, massivt løft til erhvervsskolerne og løft af velfærdsuddannelserne. Undervisningsministeriet skønner de samlede udgifter til mindst 1.975 mio. kr. med

afsæt i to af initiativerne, henholdsvis forebyggelse af frafald i folkeskolen og massivt løft til erhvervsskolerne. Vedrørende forebyggelse af frafald i folkeskolen skønnes udgiften til mindst 1,2 mia. kr. og op til 5,5 mia. kr. afhængig af initiativets konkrete indhold, herunder skaleringen. Forebyggelse af frafald i folkeskolen skal ifølge Socialdemokraterne blandt andet ske ved at reducere klassekvotienten fra 28 til 24 elever (0,9 mia. kr.) samt tilbud om lektiehjælp (0,3-4,0 mia. kr.). Hertil kommer et løft til erhvervsskolerne, som blandt andet omfatter udvidelse af skolepraktikken (775 mio. kr. i 2010).

- **Velfærdsrettigheder.** Socialdemokraterne vil indføre nogle velfærdsrettigheder for borgerne, som skal gælde for samtlige kommuner. Velfærdsrettighederne omfatter normeringer i vuggestuer, folkeskoleinitiativer, tilskud til ældres tandbehandling samt loft over ældres betaling for levering af mad i eget hjem. Forslaget vedrørende normeringer i vuggestuer indebærer ifølge Socialdemokraterne, at der maksimalt må være 3 børn pr. voksen i vuggestuer. Forslaget vurderes at indebære nettomerudgifter på ca. 750 mio. kr., mens Socialdemokraterne anslår udgiften til 200 mio. kr.
- **Afskaffelse af starthjælp, kontanthjælpsloft og 450-timers regel.** Undersøgelser af de enkelte regler viser, at flere er blevet selvforsørgende efter indførelsen af reglerne. Afskaffelsen af reglerne vil medføre, at færre personer vil opnå beskæftigelse og i stedet skulle have offentlig forsørgelsesydelse. Finansministeriets provenuskøn omfatter ikke adfærdsændringer.
- **Ophævelse af varighedsbegrænsning på sygedagpenge.** En ophævelse af varighedsbegrænsningen skønnes – uden adfærdsændringer – at øge de offentlige udgifter med ca. 300 mio. kr. årligt, hvilket Socialdemokraterne også angiver. Erfaringerne viser imidlertid, at der vil være væsentlige adfærdsændringer, som entydigt peger i retning af markant højere sygedagpengeudgifter.

Socialdemokraternes finansieringsforslag i finanslovsforslaget for 2010

Socialdemokraternes forslag til finanslov for 2010 omfatter finansiering af de foreslåede initiativer på 7,2 mia. kr. i 2010, jf. s. 6 i Socialdemokraternes finanslovsforslag. Der er indregnet yderligere finansiering på 2,2 mia. kr. fra globaliseringsreserven, jf. ovenfor. Socialdemokraternes finansiering udgør derved samlet set 9,4 mia. kr., mens Finansministeriet vurderer finansieringen til 7,2 mia. kr., jf. tabel 2.

Tabel 2. Finansieringsforslag i Socialdemokraternes forslag til finanslov for 2010

Mio. kr.	S's udspil	FM's skøn
Sygehusmedicin – medicinpriser	500	0
Øgede afgifter på tobak	900	900
Afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer	700	450
Satspuljen	800	767 ³⁾
Reduktion af erhvervstilskud ¹⁾	500	500
Reduktion af erhvervsstøtte i ulandsbistand ²⁾	600	600
Brug af konsulenter i staten	700	0
Fartkontrol ²⁾	300	300
Øget ligning og kontrol i SKAT	300	?
Landbrugsstøtte (modulationsmidler)	400	0
Den generelle reserve	1.500	1.500
Udmøntning af globaliseringsreserven ³⁾	2.200	2.161
Finansieringsforslag i alt	9.400	7.178

¹⁾ Det bemærkes, at der på side 7 i Socialdemokraternes finanslovsforslag for 2010 vedrørende erhvervsstøtteordninger og erhvervstilskud står, at "En kontant oprydning vurderes at kunne frigøre 5 mia. kr., der kan sikre en klarere prioritering af vækst- og innovationsfremmende erhvervsforanstaltninger." Det må formodes at være en fejl. I tabellen på side 7 er angivet finansiering på 0,5 mia. kr. ved reduktion af erhvervstilskud.

²⁾ Det har ikke været muligt at lave en præcis provenuvurdering, hvorfor Socialdemokraternes angivelser er lagt til grund.

³⁾ Bevillingen, som fremgår af regeringens finanslovsforslag for 2010, er indbudgetteret under FM's skøn.

Forskellen på 1,8 mia. kr. skal ses i sammenhæng med, at det ikke vurderes sandsynligt at opnå en række af de angivne besparelser, jf. nedenfor.

- **Sygehusmedicin – medicinpriser.** Socialdemokraterne foreslår en reform af medicinområdet, der sikrer sygehusene adgang til at sælge medicin til patienter – og samtidig sikrer, at det danske sundhedsvæsen bruger de billigste medicinprodukter, hvor der ikke er lægefaglige grunde til at vælge et dyrere produkt. Sundhedsministeriet vurderer det særdeles usikkert, om sygehusapotekerne (via AMGROS) kan bibeholde deres prisnedslag på sygehusmedicin, hvis sygehusene med forslaget får tilladelse til at sælge medicin til brugere i den primære sundhedssektor. Hertil kommer, at sygehusapotekerne ikke har det administrative system, der skal til for at administrere tilskudssystemet. I forlængelse af aftalen om regionernes økonomi for 2010 er der desuden igangsat et arbejde, der skal styrke fælles anbefalinger af de mest omkostningseffektive lægemidler, ligesom der er indgået prisaftale med Lægemiddelindustriforeningen om maksimalpriser på originalpræparater. Sundhedsministeriet vurderer således ikke, at der er yderligere besparelspotentiale i initiativet.
- **Afskaffelse af fradrag for sundhedsforsikringer.** Socialdemokraterne foreslår, at afskaffe skattefradraget for sundhedsforsikringer og angiver en provenuvirkning på 700 mio. kr. Ud fra de foreliggende informationer om initiativet skønner Skatteministeriet et provenu på ca. 450 mio. kr.

- Brug af konsulenter i staten. Det lægges til grund, at eksterne konsulenter inddrages i opgaver, som under alle omstændigheder skal løses. Finansministeriet lægger endvidere til grund, at eksterne konsulenter inddrages, når det vurderes, at det er den mest omkostningseffektive måde at løse opgaven på. I og med, at der ikke er angivet opgaver, der skal falde bort, vurderes der ikke at være grundlag for at indregne en mindreudgift på konsulentydelse i staten i 2010.
- Øget ligning og kontrol i SKAT. Socialdemokraterne vil øge SKATs bevilling med 300 mio. kr. ud fra en betragtning om, at de ekstra ressourcer til kontrol vil bidrage til øget skatteprovenu og således være statsfinansielt neutralt. Det bemærkes, at SKAT i disse år gennemfører en række effektiviseringer af SKATs opgavevaretagelse på grund af de stordriftsfordele og synergigevinster sammenlægningen af den kommunale og statslige skatteforvaltning medfører. Sammenhængen mellem ressourcer og provenu er meget kompleks, og der er ikke en entydig sammenhæng mellem ressourcer og provenu. På den baggrund er det ikke muligt at skønne et provenu ved øget ligning.
- Frivillig modulation af landbrugsstøtte. Socialdemokraterne angiver, at der kan opnås 400 mio. kr. i merprovener ved frivillig modulation af landbrugsstøtte. Den årlige frist for indmelding til Kommissionen om brug af frivillig modulation i det efterfølgende år er den 1. august, og det er således reelt ikke muligt at anvende flere midler end anmeldt af regeringen under frivillig modulation i 2010. Men det er muligt at tilvejebringe finansiering vedr. modulerede midler fra 2011.

Pkt. 2. Vækstplan

Socialdemokraternes finanslovsforslag indeholder et udspil til en vækstplan på 13 mia. kr. i 2010, 18 mia. kr. i 2011 og 5 mia. kr. i 2012. Vækstplanen er ikke konkretiseret tilstrækkeligt til, at det er muligt at foretage en nærmere vurdering af enkeltinitiativerne. Omkring en tredjedel af initiativerne vurderes at omfatte offentlige investeringer efter nationalregnskabets definitioner, og planen afspejler derfor også forøgelser af andre offentlige udgifter, herunder offentligt forbrug. Der anvises ikke finansiering af vækstplanen i 2010. Det indebærer, at underskuddet på de offentlige finanser vil blive øget betydeligt i 2010.

Finanspolitikken i Danmark er i forvejen meget lempelig i 2010, og mange af de initiativer, der er truffet beslutning om herhjemme og i udlandet, begynder først at virke med stigende kraft den kommende tid. Samtidig begrænses de finanspolitiske handlemuligheder af især løn- og konkurrenceevneudviklingen og et stort pres på den offentlige økonomi, jf. Økonomisk Redegørelse, august 2009.

Isoleret set skønnes Socialdemokraternes vækstplan i 2010 at øge den økonomiske aktivitet svarende til ca. 0,6 pct. af BNP i 2010, og vækstplanen skønnes at medføre en yderligere mærkbar reduktion af den offentlige saldo i 2010. Realvæksten i de offentlige investeringer kan udgøre op mod 50 pct. i 2010, hvis vækstpakken gennemføres. Ifølge foreliggende data, der rækker tilbage til slutningen af 1940'erne, vil det svare til et historisk højt investeringsløft. Det kan reelt vise sig vanskeligt at realisere et sådant investeringsløft.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen